

Näringslivs- och konkurrenskraftprogram
2019–2022

Innehåll

1 Näringslivs- och konkurrenskraftprogrammet är en del av stadsstrategin Drömmarnas Borgå.....	3
2 Beredningen av programmet.....	3
3 Målsättningar och åtgärder	4
3.1 Nya invånare, yrkeskunnig arbetskraft samt konkurrenskraftiga och miljömedvetna företag lockas till Borgå	5
3.2 En tät stadsstruktur och aktiva invånare	6
3.3 Framgångsrika och växande företag samt en hög arbetsplatssufficiens	8
4 Aktörer och roller.....	9
5 Uppföljning av programmet och rapportering	10

1 Näringslivs- och konkurrenskraftprogrammet är en del av stadsstrategin Drömmarnas Borgå 2030

Stadsstrategin Drömmarnas Borgå 2030 godkändes av stadsfullmäktige i september 2018. I strategiarbetet bedömdes och analyserades nuläget i Borgå via förändringsfenomen och megatrender, och Borgå jämfördes med sju andra europeiska städer i samma storleksklass. Med tanke på det omfattande bakgrundsmaterial som sammanställts av Demos Helsinki har vi vid beredningen av detta program inte gjort exempelvis någon analys av nuläget i verksamhetsmiljön eller någon SWOT-analys.

Näringslivs- och konkurrenskraftprogrammet baserar sig i stor utsträckning på stadsstrategin. I alla programmets målsättningar syns strategins tyngdpunktsområden, som är:

- Populäraste hemstaden
- Bäst också i vardagen
- Stadsliv
- Föregångare i klimatarbete

2 Beredningen av programmet

Beredningen av programmet inleddes i januari 2019 med en workshop om morgondagen med fokus på livskraft, som ordnades för ledningsgruppen. Som hjälp användes Futures Platforms framtidsprognoskarta. Tanken var att inspirera deltagarna att modigt och fördomsfritt se på framtiden ur näringslivets, konkurrenskraftens och stadsutvecklingens perspektiv.

I februari bildades en arbetsgrupp och en styrgrupp för programmet. I styrgruppen representerades staden av biträdande stadsdirektör Fredrick von Schoultz, kommunikationschef Aino-Marja Kontio och förvaltningschef Martin Söderlund, medan utvecklingsbolaget Posintra Ab representerades av projektchef Christina Sani.

Arbetsgruppen sattes ihop över förvaltningsgränserna av representanter för stadens olika enheter, affärsverket Borgå vatten och utvecklingsbolaget Posintra:

Fredrick von Schoultz, biträdande stadsdirektör, ordf.
Kari Hällström, kommunteknikchef
Pekka Söyriälä, tomtchef
Dan Mollgren, stadsplaneringschef
Päivi Kauppinen-Ketoja, byggnadstillsynschef
Jesse Mether, miljöskyddschef
Sari Myllynen, turism- och marknadsföringschef

Sanna Päivärinta, expert på hållbar utveckling
Martin Söderlund, förvaltningschef
Tuija Öberg, utvecklingschef, bildningsväsendet
Salla Paavilainen, förvaltningschef, social- och hälsovårdsväsendet
Elina Antila, verkställande direktör, Borgå vatten
Ulla Poppius, Verkställande direktör, Posintra Ab
Topi Haapanen, områdesutvecklingschef, Posintra Ab
Christina Sani, projektchef, Posintra Ab

Vi byggde upp programmet genom ett intensivt samarbete med förtroendevalda, företag, företagare och läroanstalter. Förutom arbetsgruppens möten ordnades två workshoppar/seminarier, där man diskuterade programmets innehåll tillsammans med deltagarna ovan. Vid det första seminariet/workshopen diskuterades idéer för hur åtgärder för att uppnå de mål som arbetsgruppen ställt upp. Vid rollfördelningsseminariet avtalade vi gemensamt om ansvarsfördelningen vid förverkligandet av åtgärderna. Beredningsprocessen för programmet beskrivs på bild 1.

Bild 1. Processen för beredningen av programmet

3 Målsättningar och åtgärder

I strategins anda har arbetsgruppen beslutat om följande mål för näringslivs- och konkurrenskraftsprogrammet.

- Nya invånare, yrkeskunnig arbetskraft samt konkurrenskraftiga och miljömedvetna företag lockas till Borgå
- En tät stadsstruktur och aktiva invånare
- Framgångsrika och växande företag samt en hög arbetsplatsufficiens

Till varje målsättning hör flera åtgärder. Genom de sammanlagt 20 åtgärderna utvecklar vi stadens livskraft under de kommande åren. För att målsättningarna ska förverkligas har en ansvarig aktör utnämnts för varje åtgärd. Vi har också definierat indikatorer för åtgärderna, som följs upp regelbundet.

3.1 Nya invånare, yrkeskunnig arbetskraft samt konkurrenskraftiga och miljömedvetna företag lockas till Borgå

Genom en positiv atmosfär får vi potentiella nya invånare och företag att bli intresserade av staden. För att skapa en positiv atmosfär krävs insatser från alla: staden, förtroendevalda, invånare, företagare, företag och föreningar.

Av kommunerna i huvudstadsregionen (förutom Helsingfors) har Borgå haft det största flyttningsöverskottet när det gäller utbildade och barnfamiljer. Vi vill upprätthålla denna utveckling och vi anser det viktigt att det i Borgå finns arbetsplatser från olika branscher så att de inflyttande arbetstagarnas familjemedlemmar har möjlighet att sysselsätta sig i Borgå.

Högskolcampuset är en viktig del av stadens dragningskraft. Man bör bibehålla och utvidga högskoleutbildningen. En framtida utmaning är att hålla kvar personer som utexaminerats från lokala läroanstalter i Borgå och att locka Borgåbor som studerat på annan ort tillbaka till Borgå. Området måste ha såväl tillräckligt med intressanta arbetsplatser, bostäder till rimligt pris som fritidssysselsättningar.

Ett mångsidigt utbildningsutbud i Borgå samt snabba distansförbindelser och fungerande trafik inom staden och till huvudstadsregionen möjliggör praktisering samt möjlighet att göra slutarbeten inom lokala företag och Borgå stadskoncern, vilket gör det lättare för unga och vuxna att utbilda sig. Utbudet av internationella utbildningar granskas i samband med de strategiska åtgärderna.

Enligt strategin har Borgå som mål att vara en föregångare inom klimatarbetet senast 2030. Till rollen som föregångare hör att vara en koldioxidneutral stad, stöda en hållbar vardag för invånarna och främja cirkulär ekonomi. I enlighet med strategin skapar vi ett tätt och energieffektivt samhälle samt förutsättningar för områden som är oberoende av privatbilism.

I byggandet bör man vid sidan av energieffektivitet även fokusera på att erbjuda bostäder till rimliga priser och boendelösningar för olika behov. Vi hjälper företag att etablera sig i området genom att satsa på markanskaffning och byggande av sådan infrastruktur som verksamheten kräver.

Mål	Åtgärd	Indikator	Ansvar
Nya invånare, kunnig arbetskraft samt konkurrenskraftiga och miljömedvetna företag lockas till Borgå	Vi främjar en mångsidig och energieffektiv bostadsproduktion samt möjliggör kompletteringsbyggande särskilt i centrum.	<ul style="list-style-type: none"> - Antal bostäder som byggs i centrum - Utvecklingen av befolkningens mängden i centrum - Boendekostnader 	Stadsplanering Markpolitik
	Vi främjar byggande i trä genom planläggning och tomtöverlåtelser.	<ul style="list-style-type: none"> - Träbyggnadsprojekt i de nya detaljplanerna, m²-vy 	Stadsplanering Markpolitik
	Vi utvecklar och marknadsför Sköldvikområdet i samarbete med markägarna i området.	<ul style="list-style-type: none"> - En verksamhetsmodell har avtalats mellan markägarna och staden: ja/nej 	Markpolitik Kommunteknik Turism och marknadsföring Posintra
	Vi tryggar resurser och metoder för markanskaffningar för stadens framtida tillväxtbehov.	<ul style="list-style-type: none"> - Resurser reserverade i budgeten, €/år 	Markpolitik Stadens ledning
	Vi ägnar oss aktivt åt intressebevakning och bygger upp samarbete särskilt inom metropolområdet samt nätverkar nationellt och internationellt.	<ul style="list-style-type: none"> - Utförda självutvärderingar 	Borgå stad (tjänstemannaorganisationen + förtroendevalda) Posintra Läroanstalter Företagarorganisationer
	Vi främjar utvecklingen av spårvägsförbindelser och andra snabba och smidiga förbindelser till huvudstadsregionen, med beaktande av pendelparkeringsområdena	<ul style="list-style-type: none"> - Antal parkeringsplatser på pendelparkeringsplatserna - Pendelparkeringsplatsernas nyttjandegrad - Kollektivtrafikens kapacitet 	Borgå stad (tjänstemannaorganisationen + förtroendevalda) Posintra Läroanstalter Företagarorganisationer
	Staden och företagen samarbetar kring rekryteringsmarknadsföring för att locka fler kunniga yrkespersoner till staden.	<ul style="list-style-type: none"> - Andel personer som avlagt examen på högre nivå - Högskolcampus i Borgå: ja/nej 	Förvaltningstjänster/rekrytering Turism och marknadsföring Posintra Läroanstalter Företag
	Vi främjar tillväxt och upprätthåller ett positivt brand genom aktiv kommunikation och marknadsföring.	<ul style="list-style-type: none"> - Flyttattraktivitet - Städer och kommuner som turistmål 	Borgå stad (tjänstemannaorganisationen + förtroendevalda) Posintra Läroanstalter Företagarorganisationer

3.2 En tät stadsstruktur och aktiva invånare

Det är möjligt att röra sig tryggt i stadsmiljön på många olika sätt. Vi planerar och bygger ett promenadcentrum, som är tillgängligt med alla fortskaffningsmedel. Det är bra att förstå kollektivtrafikens framtida behov. Till målen hör bland annat en trygg lätt trafik och minskad privatbilism i centrum.

Till stadslivet hör aktiva invånare. I utvecklingen av staden beaktar vi betydelsen av platser, traditioner och människor. Centrum planeras så att det lockar människor att tillbringa tid i staden. För att säkerställa ett trivsamt och fungerande centrum fokuserar vi på flexibel användning av butiks- och kontorslokaler. Exempelvis caféer och restauranger ska i framtiden mer flexibelt kunna hitta lokaler och platser, och när det är säsong kan verksamheten delvis ordnas utomhus. I utvecklingen av centrum ser vi det som viktigt att liva upp gaturummet.

Vi utvecklar hela Borgå centrum så att östra kärncentrum, västra stranden och Gamla Borgå är ett enhetligt område där det är lätt och trevligt att röra sig.

Mål	Åtgärd	Indikator	Ansvar
En tät stadsstruktur och aktiva invånare	Vi möjliggör kompletteringsbyggande i centrum för tjänster och boende.	- Detaljplaneändringar, m ² -vy - Antal markanvändningsav-tal	Stadsplanering Markpolitik Byggnadstillsynen
	Vi satsar på offentliga rum utomhus i centrum och bygger ett promenadcentrum för olika grupper av användare.	- €/antal uterum - Livskraftssiffran för Borgå centrum - Detaljplaneändring för torget: ja/nej	Kommunteknik Stadsplaneringen
	Vi utvecklar den västra åstranden som attraktionsfaktor. Området ska vara ett område där invånarna trivs och där det ordnas mångsidiga evenemang.	- Antal företag som etablerar sig i om-rådet (hyresavtal, st.) - Genomförande av planen - Västra strandens livskraftsindex	Stadsutveckling Posintra Kultur- och fritidstjänsterna Företag Föreningar
	Vi bygger en evenemangsplats i Uddas.	- Byggd: ja/nej	Kommunteknik Borgå vatten
	Vi möjliggör evenemang av olika storlekar och säkerställer att evenemangsplatserna har fungerande infrastruktur.	- Infra förverkligad: ja/nej - Antal evenemangsplatser	Kommunteknik Turism och marknadsföring Stadsplaneringen Lokalitetsledningen Borgå vatten Borgå Energi
	Vi förbättrar centrum-områdets tillgänglighet med olika fortskaffningsmedel, med beaktande av kollektivtrafikens framtida behov.	- Längden på leder för gång- och cykeltrafik - Antalet cykelplatser (och bilplatser) på pendelparkeringarna - Antalet våningshus med bostäder som årligen planläggs inom högst 600 meter från lokaltrafikens kollektivtrafikstation eller -hållplats	Kommunteknik Stadsplaneringen

3.3 Framgångsrika och växande företag samt en hög arbetsplatsufficiens

Tillgången på kunnig arbetskraft är central för områdets näringsliv. Borgås arbetsplatsufficiens är redan nu hög (93,3 %), men vi måste fortfarande arbeta för att den ska förbli hög.

Tillgången på kunnig arbetskraft och det faktum att vissa yrken kommer att försvinna i och med digitaliseringen, kommer att höra till framtidens utmaningar. Vi strävar efter att aktivt förutse dessa trender, och i detta arbete behöver vi alla intressentgruppers hjälp. Vi utarbetar regelbundet prognoser för företagets kompetens- och arbetskraftsbehov genom ett samarbetsforum som samlas för detta ändamål.

Sköldvikområdet är ett av Finlands mest betydande kompetenscentra för cirkulär ekonomi, och är även internationellt känt. Vi marknadsför och utvecklar aktivt området bland annat genom att bygga ny infrastruktur och erbjuda lämpliga tomter för företagets behov. Turismen är eventuellt den kraftigast växande sektorn i området, och den är också ett av Borgås trumfkort. Vi deltar aktivt i utvecklingen av turismen på det nationella planet. Vi stödjer turismföretagare i området genom att ordna bland annat workshoppar, utbildningar och seminarier.

Vi vill utveckla och bidra till att möjliggöra snabba och smidiga nya uppslag och initiativ i området. Vi uppmuntrar också företag i området att delta i sådana försök. Försöken kan initieras av staden eller företagen själva eller vara en del av exempelvis olika projekt i området. Huvudsaken är att så många aktörer som möjligt modigt provar på nya saker.

Mål	Åtgärd	Indikator	Ansvar
Framgångsrika och växande företag samt en hög arbetsplatsufficiens	Vi tryggar verksamhetsförutsättningarna för företag med hög förädlingsgrad i Sköldvikområdet.	- Infran förverkligad: ja/nej	Kommunteknik Turism och marknadsföring Markpolitik Miljöskyddet Byggnadstillsynen Posintra
	Vi bidrar till hållbara vardagstjänster och hållbar affärsverksamhet.	- Växthusgasutsläpp/in-vånare - Antal besök för företagsrådgivning	Stadsutvecklingens ledning Posintra Kommunteknik
	Vi skapar nya affärsmöjligheter för företag genom djärva och smidiga försök.	- Antal försök	Borgå stad Posintra Läroanstalter Företagarorganisationer
	Vi satsar på företagets verksamhetsförutsättningar genom att upprätthålla tidsenliga företagstjänster.	- Resurser reserverade i budgeten - Antal rådgivningsbesök	Stadsutvecklingens ledning Markpolitik Posintra Läroanstalter
	Vi förutser företagets arbetskrafts- och kompetensbehov genom ett samarbetsforum som samlas regelbundet.	- Samarbetsforum grundat: ja/nej - Möten/år	Posintra Bildningsväsendet Läroanstalter Företag Företagarorganisationer

	Vi hjälper företag inom turismen att utveckla turismprodukter som fungerar året runt.	<ul style="list-style-type: none"> - Registrerade övernattningar - Antal turismprodukter som fungerar året runt (resehandboken/Visit Finlands My Stay-produkter) 	Posintra Turism och marknadsföring Läroanstalter Föreningar
--	---	--	---

4 Aktörer och roller

Stadsutvecklingen har huvudansvaret för förverkligandet av målsättningarna i programmet för näringsliv och konkurrenskraft. Stadsutvecklingen är en del av Borgå stads koncernförvaltning, och biträdande stadsdirektören ansvarar för stadsutvecklingen. Stadsutvecklingen delas in i fyra enheter. Till biträdande stadsdirektörens ansvarsområde hör också de tillstånds- och tillsynsfrågor som hör till koncernförvaltningen samt affärsverket Borgå vatten.

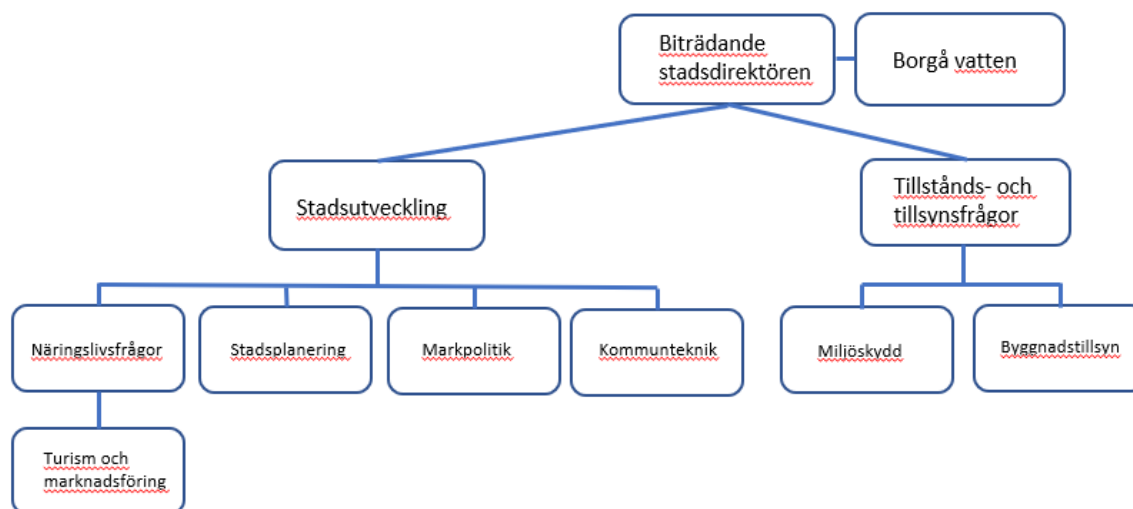

Bild 2. Stadsutvecklingens organisation

Stadens uppgift är att identifiera viktiga förändringsfenomen och utvecklingstrender och via dem fastställa näringslivspolitikens riktning. Stadsutvecklingen genomför inte alltid själv de utvecklingsprojekt som hör till programmet, utan olika aktörer kan ansvara för genomförandet. Den strategiska styrningen och planeringen respektive behovet är i stadens händer, men genomförandet sköts av expertorganisationer som är väl förtrodda med respektive område.

Staden för en aktiv dialog med bland annat företag, näringslivet, föreningar och läroanstalter.

Borgå stad köper tjänster enligt avtal av utvecklingsbolaget Posintra Ab, som deltar och har delansvar i genomförandet av programmets åtgärder. Posintra fungerar som en regional näringslivsutvecklare. Till bolagets verksamhet hör bland annat rådgivning för nya företagare och utveckling av företag, stöda etablering av företagsverksamhet, nätverkande och intressebevakning samt utvecklingsprojekt. Det arbete som utförs inom utvecklingsprojektet baserar sig på kommunernas strategier.

5 Uppföljning av programmet och rapportering

Genomförandet av åtgärderna i programmet för näringsliv och konkurrenskraft sker på basis av beredning som inleds på initiativ av den ansvariga aktör som utsetts för åtgärden i fråga.

Åtgärderna preciseras och målnivåer fastställs för de indikatorer som beskriver hur de uppnåtts. Utvecklingen kontrolleras och man rapporterar om hur väl målen har uppnåtts.

För att genomföra programmet krävs flera enheter och olika bakgrundsaktörer. Åtgärderna i programmet är också till hjälp vid utarbetandet av budgeter och verksamhetsplaner för olika enheter och aktörer.

Den arbetsgrupp som utarbetat planen ansvarar för uppföljningen och rapporteringen om programmet för näringsliv och konkurrenskraft. En årlig rapport sammanställs för stadsutvecklingens ledning. Därtill sammanställs vartannat år en sammanfattning av utfallet av programmet till stadsutvecklingsnämnden och stadsstyrelsen.